

4 26.2.2014

KIRKKO & KOTI

**Kotihoidon
kehittäminen
tärkeää**

→ 7

**Näkymätön
syli kantaa**

→ 2

**Yksinäisyydestä
yhteyteen**

→ 2

**Ajatukset
kiinni elämässä**

→ 16

Ripistä reitti armoon

→ 8–9

KANSIKUVA: TUJAA HYTTINEN — PIKKUKUVA: TUJAA HYTTINEN

AJANKOHTAISTA

Paastonajan hyvä lupaus

Paastonaikaan sisältyy erityinen siunaus ja yhteisön tuki.

Kirkkovuotta rytmittää kaksi paastonaikaa. Adventin ajan pieni paasto on valmistautumista Jumalan Pojan syntymän juhlaan. Pääsiäistä edeltävän 40 päivän mittaisen suuren paaston aikana katse kääntyy hänen kuolemaansa ja ylösnousemukseensa.

Paastonaikaan liitetään perinteisesti katumuksen idea, joskin sana katumus kuvaa asiaa hieman kapeasti. Syntien katumiseen kuuluu myös niiden hylkääminen ja uudenlaiseen elämäntapaan sitoutuminen.

Sana mielenmuutos kuvaa tätä hyvin. Sisäisen maailman viisari liikahtaa uuteen asentoon ja koko muu elämä tulee sitten perässä.

Paastonajan hyvä sanoma antaa siis lupauksen. Ihminen voi muuttua. Hän voi oppia uutta. Hän voi hylätä sen, mikä painaa ja mikä on väärin.

Riittää kun aloittaa. Mutta se on tehtävä tänään. Ja on aloitettava riittävän pienestä. Askelten täytyy olla niin lyhyitä, että ne jaksaa ottaa.

Oikeastaan kristityn koko elämä on mielenmuutosta ja eräänlaista paastoa. Ihmisenä kasvaminen on sitä, että jätetään pois se, mikä ei ole hyväksi ja opetellaan sitä, mikä tekee meistä parempia ihmisiä.

Kristikunnan yhteiseen paastonaikaan sisältyy aivan erityinen siunaus, jota voisi kutsua yhteisön tueksi.

Paastonajan jumalanpalveluksissa nimittäin rukoillaan niiden puolesta, jotka etsivät uutta suuntaa elämälleen. Näin syntynyt näkymätön syyli kantaa jokaista, joka kuulee sisäistä kutsuaan muutokseen.

joksikin aikaa on pidetty täyspaastoa.

Nykyään näin tehdään harvemmin. Mutta paastokäytännön perusidea nähdään edelleen. Ihminen on ruumiillinen olento. Se mitä tapahtuu kehossa, koskettaa myös ihmisen henkistä ja hengellistä ulottuvuutta.

Siksi kristittyä kutsutaan pitämään hyvää huolta myös omasta kehostaan. Nykyään tämä puoli hengellisyyttä ymmärretään selvemmin kuin aikaisempina vuosikymmeninä.

Mistään uudesta keksinnöstä ei silti ole kyse, sillä jo Uudessa testamentissa kehoetaan vaalimaan omaa kehoa. Se kun on maallisen elämämme koti ja temppeli, jossa Pyhä Henki asuu.

KARI KUULA

PYSÄKILLÄ

Diakonian uudet tuulet

Maailma muuttuu ja kirkonkin on pystyttävä muuttumaan sen mukana.

Alavan seurakunnassa viime elokuussa diakoniana aloittanut **Kati Ukkonen** haluaa katsoa kirkon työtä hieman uudenlaisesta näkövinkkelistä. ”Mielestäni kirkon pitää pystyä reagoimaan muuttuvaan maailmaan. Nyt on aika ravistella perinteisiä tapoja tehdä seurakuntatyötä.”

”Se ei toki tarkoita kirkon perimäisen sanoman muuttamista. Sanoma vaan voidaan esittää uudenlaisilla tavoilla”, Ukkonen painottaa.

Hän itse on lähtenyt innokkaasti etsimään ja kehittämään uusia tapoja tehdä diakoniatyötä.

”Diakonia tarvitsee nyt nostetta. Sitä on tehty pitkään aika hiljaisesti. Jopa niin, että seurakuntalaisetkaan eivät oikein tiedä, mitä kaikkea diakoniatyö pitää sisällään.”

Ukkonen näkee, että kirkon auttamyö on kuitenkin tällä hetkellä keskiössä.

”Auttamyötä arvostetaan, vaikka siitä ei välttämättä paljon tiedettäisikään. Monelle se on syy kuulua kirkkoon.”

Verkko on mahdollisuus

Ukkonen vannoo verkostoitumisen ja yhteistyökumppanuuden nimiin.

”Niitä on aikaisemmin pidetty lähinnä rasitteina. Seurakunnan sisällä eri työalat ovat perinteisesti puurtaneet yksin.”

”Koen, että yhteistyö on pikemminkin voimavara. Siitähän voi syntyä vaikka minkälaisia uusia oivalluksia.”

”Valitettava tosiasia on, että seurakuntien resurssit tulevana vuosina vain pienenevät. Jo siitäkin syystä on pakko verkostoitua ja tehdä enemmän yhteistyötä.”

Ukkosen mukaan diakoniatyössä ei vielä ole kunnolla osattua hyödyntää sähköisiä kanavia.

Esimerkiksi Facebook ja sähköposti voisivat lisätä kontaktimahdollisuuksia.

”Tiedän tapauksia, että asiakas ei ole pystynyt soittamaan,

koska kännykän puheaika on lopussa. Yhteyden diakoniatyöntekijään voi silloin saada vaikkapa sähköpostilla.”

”Kynnys ottaa yhteyttä verkon kautta on myös matalampi, eikä avun saaminen lykkäänny turhaan.”

Verkkoa on jonkin verran jo hyödynnetty diakoniatyössä muun muassa Suurella Sydämellä -vapaaehtoispalvelun kohdalla.

”Suurella Sydämellä -sivujen kautta voi netissä ilmoittautua mukaan mitä erilaisimpiin seurakunnan vapaaehtoisiin.”

Tukea perhearkeen

Alavan seurakunnassa yhteistyötä eri alojen kesken on ryhdytty virittelemään. Viime syksynä käynnistyi diakoninen perhetyö.

”Se on suunnattu lapsiperheille, joilla on ongelmia esimerkiksi jaksamisen kanssa. Ongelmat eivät ehkä vielä ole ylivoimaisia, mutta kuormittavat kuitenkin perheen arkea.”

Diakonisen perhetyön tarkoituksena on auttaa niin, ettei tilanne pääsekään pahenemaan.

”Ydinajatuksena on, että jos vanhemmat voivat hyvin, myös lapset voivat hyvin.”

Autettavat perheet löytyvät Ukkosen mukaan puskaradiosta.

”Esimerkiksi kastepappi on voinut havaita uupumusta perheessä ja on kysynyt saako seurakunnan työntekijä ottaa yhteyttä.”

Kun lupa on saatu, lähtee diakoni ja lastenohjaaja yhdessä käymään perheen luona.

”Auttaminen etenee perheen ehdoilla. Se voi olla keskustelua tai yhdessä tekemistä, vaikkapa ruuanlaittoa porukalla.”

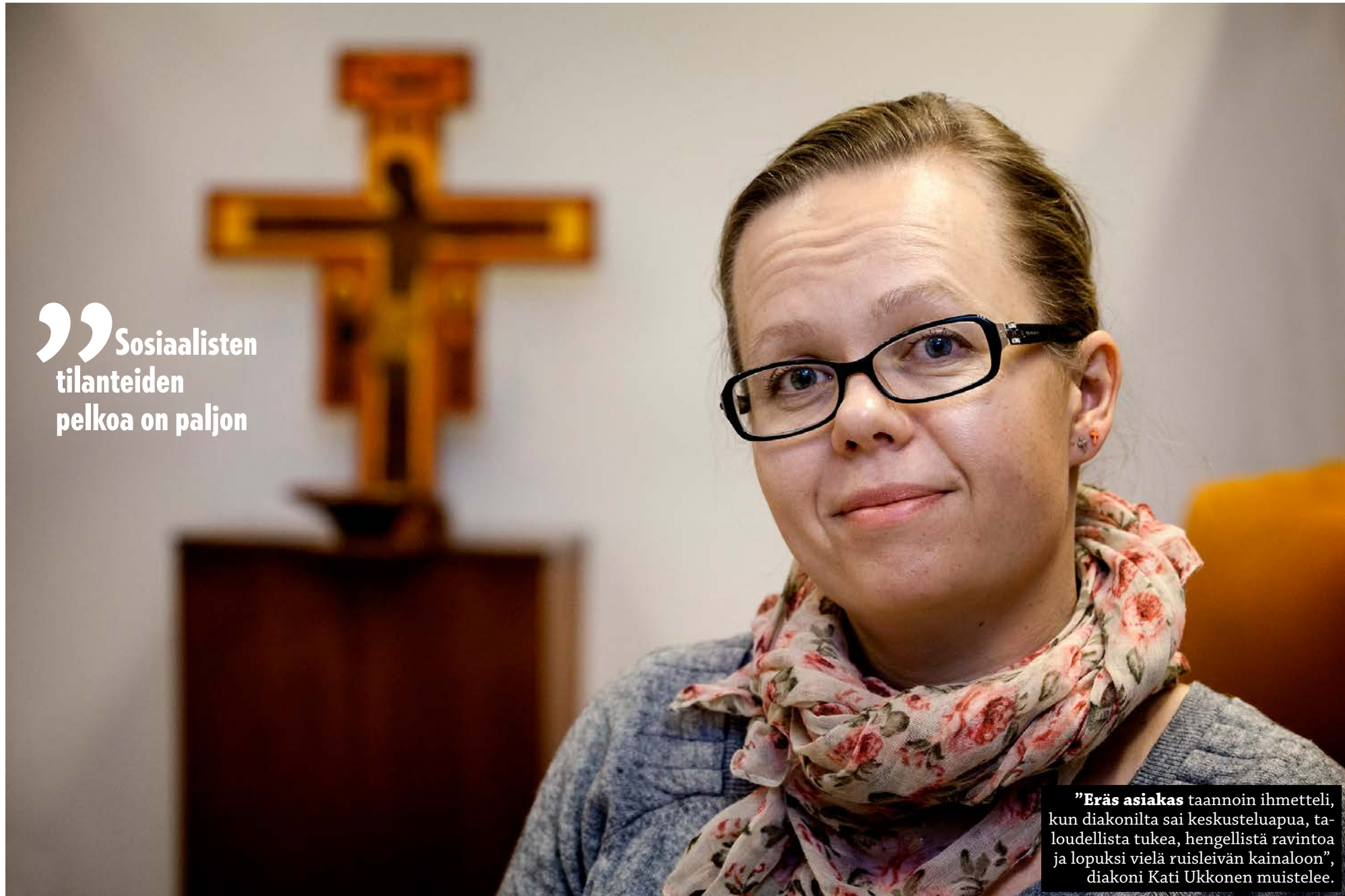
Tähän mennessä apua on Alavan seurakunnan alueella saanut noin 4–5 perhettä.

Yksinäisyydestä yhteyteen

Ukkonen on useasti törmännyt työssään nykypäivän vitsaukseen, yksinäisyyteen.

”Yritän kyllä houkuttaa yksinäisiä ihmisiä Neulamäen asukastuvalle ja kirkon tilaisuuksiin, mutta monet ovat arkoja. Sosiaalisten tilanteiden pelkoa on paljon.”

Sosiaalisten tilanteiden pelkoa on paljon

”Eräs asiakas taannoin ihmetteli, kun diakonilta sai keskusteluapua, taoudellista tukea, hengellistä ravintoa ja lopuksi vielä ruisleivän kainaloon”, diakoni Kati Ukkonen muistelee.

Sähköiset kanavat antavat Ukkosen mukaan hyvän työvälineen myös näiden ihmisten auttamiseen.

”He kokevat turvallisemmaksi lähestyä netin kautta kuin soittamalla tai tulemalla diakoniatyöntekijän juttusille.”

”Se on hyvä vaihtoehto ainakin aluksi. Myöhemmin joku kenties rohkaistuu ottamaan kontaktia ihan kasvotustenkin.”

Ukkosen haaveena on, että joskus tulevaisuudessa voisi perustaa oman Facebook-ryhmän diakonialle.

”Sen pitäisi olla suljettu ryhmä, jotta siellä voisi keskustella luottamuksellisesti. Tällä hetkellä sellainen ei vielä ole mahdollista.”

Välillä kuuluu napinaa siitä, että kaikki palvelut siirtyvät nettiin. Onko nyt käymässä niin myös diakoniatyölle?

✦ **Evankelis-luterilaiseen** kirkkoon kuului vuoden 2013 lopussa vahvistettujen jäsentietojen mukaan 75,2 prosenttia suomalaisista. Kuopion luku on ennakkoarvion mukaan 76,9 prosenttia. Nuoret aikuiset ovat edelleen eniten kirkkosuhdetta pohtiva ikäryhmä. Rippikoulun suosio on jopa hivenen kasvanut viime vuodesta. Kuopion seurakunnissa rippikoulun suoritti noin 95 prosenttia 15-vuotiaista.

✦ **Kuopion hiippakunnan** tuomiokapituli on muuttanut 13.2.2014 hiippakuntasihtööri **Kati Jansan** työnkuvaan siten, että pastori Jansa toimii jatkossa piispa Jari Jolkosen erityisavustajana.

✦ **Miten kirkko** suhtautuu joogaan? Maaliskuun ensimmäisenä viikonloppuna järjestettävät joogafestivaalit kokoavat Helsingin Kaapelitehtaalle joogasta ja meditaatiosta kiinnostuneita. Myös luterilaisen kirkon työntekijöitä on mukana toteuttamassa festivaalin ohjelmaa.

Piispainkokouksen pääsihtööri **Jyri Komulainen** sanoo, että ”Kirkolla ei ole varaa sivuuttaa

kysymystä siitä, miten se vastaa joogaboomiin, joka on ilmeinen tosiasia”. Komulainen muistuttaa, että kristillisestä joogasta on maailmalla monia esimerkkejä. Näitä on syytä tutkia, jotta kirkon uskoa voitaisiin tehdä tämän ajan henkille etsijöille merkitykselliseksi.

✦ **Juicea ei** näillä näkymin virsikirjan lisävihkoon Virsikirjan lisävihkon virsivalikoima muutoutuu tulevan kevään ja kesän aikana, kertoo työryhmän puheenjohtaja **Jaana Marjanen**. Työryhmä on käynyt läpi tuhansia ehdotuksia ja nyt koossa on 200–300 laulun valikoima, joista lopulliset noin 70 uutta virttä valitaan. Marjanen ei halua vielä mainita nimeltä yksittäisiä lauluja, mutta kertoo valikoiman olevan monipuolinen.

”Olemme koettaneet ottaa huomioon kaikki meille esitetyt toiveet. Mukana on kansainvälistä aineistoa, iloa ja reippautta sekä sellaisia aihepiirejä, joita katsottiin virsikirjasta puuttuvan”, Marjanen sanoo. Mukana on viime vuosikymmenien uudempiä hengellistä musiikkia sekä ihan uusia laulu-

ja, mutta Juicea ei toistaiseksi olla lisävihkoon ehdottamassa.

”Juiceasta on keskusteltu työryhmässä, mutta toistaiseksi ei ole noussut sellaista materiaalia, mikä toisi lisää sisältöä virsikirjaan”, sanoo työryhmän sihtööri **Samuli Koivuranta**. Koivuranta painottaa, että lopullisia ratkaisuja ei ole vielä tehty yhdenkään virren suhteen.

✦ **Suomen Mielenterveysseura** tuo nettisivustolle sarjan harjoituksia, joilla voi vahvistaa oman mielen voimavaroja ja lievittää stressiä. Harjoitukset ohjaavat muun muassa pohtimaan omia arvoja ja niiden toteuttamista sekä huomaamaan oman kehon tuntemuksia. Käyttäjät voi esimerkiksi asettaa oman elämänsä busikusiksi ja miettiä, miten suhtautuu häiriköiviin matkustajiin. Projektipäällikkö **Maarit Lassanderin** mukaan vahvistamo.fi-sivuston valttina on luotettavuus. Harjoituksia sisältävän sovelluksen ovat toteuttaneet yhteistyössä Mielenterveysseura, VTT ja Jyväskylän yliopisto.

PÄÄKIRJOITUS

Kevennä taakkaasi

Muut tammikuussa Helsingistä Kuopioon. Aloitin muuttovalmistelut hyvissä ajoin, sillä olin päättänyt samalla karsia mukaan otettavia tavaroita. Pakkauspuhien lomassa mieleeni palautui muistoja. Neuvolakortti, koulutodistus, yliopiston opintokirja ja muita elämäni käännekohtiin liittyviä asiakirjoja, jotka kannattaa ehdottomasti säästää.

Yllätyin, kuinka vaikeaa on luopua tarpeettomista tavaroista. Muuttoapulaiseni ihmettelivät erityisesti kirjojen ja astioiden suurta määrää. Olisiko syynä ollut myös se, että ne ovat painavimpia laatikoita kantaa.

Pysähdyin miettimään, että samalla tavalla kannamme mukana myös elämän varrelta jääneitä turhia taakkoja. Ne voivat olla vaikkapa epäterveellisiä elintapoja tai selvittämättömiä ihmissuhteita.

Vuosien saatossa kuorma vain kasvaa ja taakka tulee yhä raskaammaksi. On tärkeää pysähtyä ja tehdä aika ajoin oman elämänsä inventaario, karsia ne mieltä painavat asiat. Mahdollisuus muutokseen on aina olemassa.

Paastokutsu sisältää armon sanoman

Laskiaisen jälkeen vietämme tuhakeskiviikkoa, joka aloittaa paaston ajan. Se kutsuu meitä pohdimaan omaa elämäämme sekä sisäisesti että ulkoisesti.

On hyvä tarkastella suhdettaan sekä Jumalaan että lähimmäisiinsä. Onko elämässä jotain

sellaista, joka erottaa Jumalasta? Jotain turhaa, joka vie liikaa aikaa tai painaa mieltä. Paaston aika kutsuu meitä kohtuullisuuden tielle, etsimään yksinkertaista ja pyhää.

Minulle on tullut viime vuosina tavaksi aloittaa paaston aika osallistumalla Tuhakeskiviikon messuun. Joka vuosi pohdin jotain elämäni osa-alueita, jossa voin tehdä muutoksen. Minulle on tärkeää konkreettisesti polvistua alttarin eteen, saada tuhkaristi otsaani ja kuulla papin sanomana: ”Ota vastaan katumuksen merkki”.

Paastokutsu sisältää myös armon sanoman. Anteeksisuutena voi aloittaa paaston. Turhat, raskaat taakat saa jättää alttarille. Voin luottaa siihen, että Jumala on kuullut rukoukseni ja tukee minua muutoksen tiellä.

MINNA SIIKANIVA
minna.sikaniva@evl.fi

HELI HARING

KOLUMNI

Neljän sukupolven kesken

Eräänä tammikuisena viikonloppuna äitini luona meitä on koolla pieni porukka neljässä polvessa viikonloppun vietossa.

Yhteen viikonloppuun mahtuu melkoinen määrä tunnelmia, muistoja, nauruja ja pohdintoja tulevasta. Suunnittelemme ukkini 90-vuotisjuhlaa helmikuulle. 3-vuotias on luvannut esiintyä juhlissa laulamalla Kulkuset ja Tip tap. Hän harjoittelee esitystään useita kertoja viikonlopun aikana.

Liikutun kuullessani tyttäreni keskustelut isoisovanhempiensa kanssa. Miten lapsi pitää huolta isoukkinsa voinnista, jututtaa ja tarinoi. Välillä malttaa jopa kuunnella. Miten isoäitini katsoo hiljaa, keskittyneenä lapsenlapsenlapsensa leikkejä, toteaa, että se on mielenkiintoisempaa kuin mikään elokuva.

Pistän merkille, miten me kukin liikumme huoneesta toiseen oman ikämme mukaisesti. Kolmevuotias juoksee joka paikkaan. Kuuluu vain töp töp töp töp, kun hän etenee vilkkaasti. Hänellä on kiire näyttämään jotain tai syömään tai leikkimään, kaikki tapahtuu hetkessä. Yleensä vielä äänitehosteen kera. Ukkini ja mummoni ottavat aikaa ja liikkuvat rauhassa pistäen merkkeille, mihin astuvat. Me muut liikumme tunnelmamme mukaan, kävelystä näkyy paljon.

Me ihmiset fyysisten kehojemme kanssa tässä ajassa. Kuitenkin useita hetkiä, joissa aika ikään kuin pysähtyy, aikaa ei ole.

Lapsi katsoo aamun ohjelmiaan, mummo mumisee ikoninurkkauksen ääressä, käsi liikkuu tottuneesti ristinmerkkeihin, minä teen omassa nurkassani omaa joogaharjoitustani. Muiden äänet kuuluvat keittiöstä.

Tätä kirjoittaessa helmikuu on ehtinyt jo pitkälle.

Molemmat ukkini ovat täyttäneet 90 vuotta, juhlat pidettiin viikon välein suruille ominaisin menoin: ensimmäiset pienessä lähipiirissä yhden pöydän ääreen kokoontuen, toiset täyteen mahdutetun seurakuntasalin voimalla eku-meenisessa tunnelmassa. Jalkimmaisessa juhlassa 3-vuotias päätyi laulamaan joululaulujen sijaan serkuskurorossa Tuiki tuiki tähtösen, Paljon onnea vaan sekä soittamaan isänsä säestysellä blueshuuliharppusoolon.

Kahdet erilaiset juhlat, kaksi eri porukkaa aikajanalla, joihin molempiin paikannun omalla tavallani. Elämäntarinoita, tunteita ja tunnelmia, jotka ovat tuoneet minut tähän hetkeen, tuokioon, joka koskettaa ja hengästyttää. Mielen nousee lause joululomalla lukemastani kirjasta Totuus taivaasta, jota muistinvaraisesti lainaan: Vanhemiltamme saamme kehon, Jumalalta sielun.

JOHANNA JAUHIAINEN

Kirkon perheneuvonnalla on suuri kysyntä

Kirkon perheneuvontapalvelut ovat säilyttäneet suosionsa. Viime vuonna kirkon perheasiain neuvottelukeskuksissa kävi kaikkiaan yli 16 500 ihmistä.

Suurin osa kävijöistä oli 30–39-vuotiaita pienten lasten vanhempia. Myös nuorten aikuisten osuus asiakkaista kasvoi. "Kirkon perheneuvontatavoittaa niitä ikäryhmiä, joita kirkon muut toimintamuodot eivät tavoita. Nuorten asiakkaiden osuuden kasvu kertoo myös siitä, että kynns hakea apua on edelleen madaltunut", kirkon kasvatuksen ja perheasioiden johtaja **Päivi Kähkönen** sanoo.

"Vaikka perheneuvonnassa työskennellään pääasiassa aikuisten kanssa, on keskusteluissa ja työskentelyssä vahvasti esillä koko perheen, myös lasten hyvinvointi", Kähkönen jatkaa.

Kuopiossa avunhakija on yhä useammin mies

Miesten osuus ajanvaraajina on selvästi noussut.

"Kuopiossa ajanvaraajista miehiä on 48 prosenttia, edellisellä vuonna heitä oli reilu 40 prosenttia", kertoo Kuopion perheasiain neuvottelukeskuksen johtaja **Irene Venejärvi**.

Suurin syy avun tarpeelle oli vuoro-vaikutusongelmat, 38 prosenttia. Reilu neljännes ilmoitti syyski erokysymykset. Uskottomuus oli syynä noin kymmenessä prosentissa.

Avun odotusaika uusille asiakkaille on 1–2 kuukautta, peruutusajalle voi päästä nopeamminkin. Tarvittaessa

perheneuvonnasta ohjataan kriisikeskukseen, perheneuvolaan, omalääkärille tai työterveyshuoltoon.

Viime syksynä Kuopiossa järjestettiin myös eroryhmä.

Kirkon perheneuvontaa jo 70 vuotta

Viime vuonna aloitettu asiakaspalautejärjestelmä antaa eväitä työn kehittämiseen.

"Tähän mennessä saadun palautteen perusteella ihmiset ovat erittäin tyytyväisiä saamaansa apuun. Yli 90 prosenttia vastaajista arvioi myös voivansa suositella kirkon perheneuvonnan palveluja tuttavilleen", Kähkönen kertoo.

Kirkon perheneuvonta kohtaa ihmisiä myös verkossa. City.fi -sivustolla toimivassa Suhdekliniikka-blogissa on vajaan kahden vuoden aikana vieraillut noin 350 000 kävijää. Perheneuvojat eri puolilta maata vastaavat heille lähetettyihin kysymyksiin koskien läheisiä ihmisiä.

Kirkon perheneuvonta täyttää tänä vuonna 70 vuotta.

KIRKON TIEDOTUSKESKUS
JA TUUIA HYTTINEN

Lukittukaan rakkaus ei aina kestä.

KIRKON KUOPIONKIRKKO / JAANNE OJALA

MITÄ MIELESSÄ?

Kaikkea kivaa hiihtolomalla

Kuopion kaupunki tarjoaa lapsille ja nuorille hiihtolomaviikolla 3.–9.3. vauhtia, teke-mistä ja työpajoja. Supersysyloma- ja Hyperhiihtoloma saivat hopeaa vuonna 2011 kuntamarkkinoinnin SM-kilpailuissa.

Mitä tapahtumaa ei ainakaan kannata ohittaa, Kuopion kaupungin kulttuurisuunnittelija Jonna Forsman?

"Keskiviikon 5.3. The Outsider -esitystä Kulttuuriareena 44:ssä. Siinä teatteri, elokuva ja teknologia kohtaavat taikuuden ja klovnerian. Luvasa on varmasti mielenkiintoinen kokemus! Maksuton esitys nuorille on klo 14. Nuoremille lomalaisille on tiistaina 4.3. Pitkiä pellavia -laskiaistapahtuma Kuopion korttelimuseossa."

Monetako kertaa ohjelmaa järjestetään? Mistä idea lähti liikkeelle?

"Hyperhiihtoloma järjestettiin ensimmäisen kerran vuonna 2011 ja sitä ennen Supersysyloma vuonna 2010. Takana oli silloinen kaupunginvaltuusto. Toiveena oli, että Kuopion kaupunki järjestäisi yhteistyössä järjestöjen kanssa mukavaa tekemistä lapsille ja nuorille syys- ja hiihtolomien aikana."

Millaiset tapahtumat ovat olleet suosittuja?

"Hallit, museot, nuorisotalot ja leirit ovat houkutteleet paljon osallistujia."

Millaista ohjelmaa on tarjolla tänä vuonna?

"Perinteisesti kaupungin liikuntahalleihin on vapaa pääsy alle 18-vuotiaille arkinen ennen klo 16, samoin kaupungin museoihin on vapaa pääsy alle 18-vuotiailta. Museossa järjestetään työpajoja ja tapahtumia. Halleissa on liikuntaleirejä ja kansalaisopistossa mm. taidetalviloma. Nuorisotaloilla on mielenkiintoista tekemistä mm. sumopainia ja pelejä. Myös KalPa tarjoaa ilmaisen sisäänpääsyn Tappara-otteluun lauantaina 1.3. alle 15-vuotiaille."

Onko ohjelmaa Kuopion ulkopuolella?

"Vehmersalmen nuorisotalolla Majakassa on ohjelmaa kouluikäisille ja Nilsissä pidetään nuorille talvileiri. Vehmersalmella ja Karttussa taioitan ohjastusti kierrätysmateriaaleista omia keppikave-reita. Maaseutualueilta toivotaan ideoita seuraavia lomia ajatellen. Samoin halutaan haastaa järjestöt ja seurakunnat mukaan järjestämään ohjelmaa koulujen lomien aikana."

Onko lasten ja nuorten toiveita otettu huomioon?

"Sitä voisimme kehittää seuraavia lomia ajatellen."

Teksti ja kuva
HANNA KARKKONEN

SACRUM

Kaikkea maan ja taivaan välillä.

Laajan valikoiman ja hyvän palvelun kristillinen kirjakauppa.

Puh. 020 754 2350

www.sacrum.fi

Puijon Maja palvelee lämmöllä arjessa ja juhlassa niin ilon kuin surunkin hetkinä

- juhlaravintola
- lounasravintola
- hotelli
- sauna- ja kokoustilat

Kysy lisää ja pyydä tarjous p. 044 552 4810 myynti@puijo.com

Puijon torni
Hotelli Puijon maja
www.puijo.com

Puijotie 135, 70300 Kuopio

Perunkirjoitukset

Luotettavasti – asiakasystävällisin hinnoin
Tapionkatu 5–9 Kuopio
(myös Siilinjärvi, Nilsia)
Tilisara p. 046-892 1422

ASIANAJOTOIMISTO KOLARI & CO. OY

Seppo Kolari, Matti Reinikainen,
Ville Heikinheimo, Katriina Manninen, Kristian Kakko
Kauppakatu 39 A, 4.krs, 70100 KUOPIO
(017) 265 7777/puh. (017) 261 1085/fax.
www.kolari-co.fi

PERHEOIKEUDEN LAKIASIAT

esim. avioehto, testamentti, perunkirjoitus
alkaen 300 € + kulut + alv 24 %

Asianajotoimisto Kalevi Pitkänen Oy

Puistokatu 6, 70110 Kuopio
puh. (017) 282 2211 • faksi (017) 282 3101
www.kalevipitkanen.com • aatsto@kalevipitkanen.com

SNELLMAN-kesäyliopisto

044 746 2840 | asiakaspalvelu@snellmankesayliopisto.fi

vastaavaylilääkäri, tutkimusprofessori
Hannu Lauerma:

USKO, TOIVO JA HUIJAUS

9.4.2014, ilm. 26.3. mennessä, hinta 165 €

huomioi ryhmäläennukset!

www.snellmankesayliopisto.fi

Pohjois-Savon Kristus-päivät 15.-16.3.

Kuopio, NNKY:n sali, Myllykatu 5
Lahjavanhurskauden ihme

La 15.3. 12.00 Päivän avaus. <i>Saara Lehtimäki</i> "Jumala on laista riippumatta tuonut ilmi vanhurskauden." <i>P-O. Malk.</i> 13.30 Kahvi 14.00 Millä perusteella kristitty vanhurskautuu? <i>Jaakko Pirttiha.</i> 15.00 Jeesuksen mielenlaatu. <i>Jouko Nieminen</i> 16.30 Keittoruoka 17.30 Suloinen Jeesus-nimi. <i>Hannu Anttila, Ceta Lehtiniemi</i> Säesty, laulu ja musiikki: <i>Katriina Puustinen, Minna Tirkkonen, Hannu Anttila, NKKY:n kuoro joht. Hanna Eskel, Kyllikki ja Erkki Holopainen.</i> Järjestäjä: Suomen evankeliumikoulu - Evankeliumin opintoyhdistys - Kuopion NKKY	Su 16.3. 12.00 "Kaikki saavat hänen armonsa lahjaksi vanhurskauden." <i>Malk.</i> 13.30 Kahvi 14.00 Elämä armon varassa. <i>Nieminen</i> 15.00 Mitä on evankeliumi? <i>Pirttiha.</i> 16.00 Yhteinen rukous ja päätös.. <i>Maire Lyytinen, Ceta Lehtiniemi.</i> Lisää luentoja: <i>www.evank.org</i>
--	--

HISTORIAALLISTA

Ylivoimaisen edessä

Oman aikamme totuudet väärästä menneisyyden kuvan. Psykiatria on tästä oiva esimerkki. Näin sanoo **Helena Hirvonen**, jonka väitöskirja psykiatriatieteen alkuvaiheista Suomessa ennen vuotta 1930 tarkastettiin Joensuussa.

Kuopion Niuvanniemessä potilas sai yhtä ajantasaisen klinisen hoidon kuin potilas saksalaisilla yliopistoklinikoilla. Se ei muuta tosiasiaa, että psykiatrian osaaminen oli vähäistä, auttavaa saati parantavaa hoitoa ei ollut eikä sairauksien etiologiaa eli perussyitä tunnettu. Eikä tunnetta aina vielääkään.

Kun psykiatrian akateemista opetusta ei ollut, saatavilla ollut paras tieto hankittiin suoraan tiedon syntymästä, lähinnä Saksasta. Niuvanniemen kaikki ylilääkärit, suuri osa allilääkäreistä ja jokunen hoitajakin opiskelivat ulkomailta. Tieteellinen kirjastokin oli omasta takaa.

Maan ensimmäisen ja pitkään ainoan mielisairaalan Lapinlahden perusrakenteena olivat yksittäisellit, mutta Niuvanniemi rakennettiin psykiatrian uudistamisen hengessä somaattisten sairaaloiden tapaan. Kun mielisairaudet alettiin ymmärtää aivosairauksiksi, hoitokin sai sairaanhoidon piirteitä eristämisen, koppihoidon sijaan.

KANSALLISARKISTO

Vuonna 1909 Niuvanniemeen valmistui vaikeahoitoisille levottomille naispotilaille tarkoitettu osastorakennus, joka oli suunniteltu kylpyhoitoa varten.

Vuosisadan vaihteessa hoidon perustana olivat vuodelepo ja rauhoittava kylpyhoito. Hoitoideologia näkyi rakentamisessakin, sillä kylpyhoitoa varten saatiin kokonainen osastorakennus, jossa oli salillinen kylpyammeita. Potilaita saatettiin makuuttaa lämpimässä vedessä vuorokausikaupalla, jopa kuukausia.

Psykkiset sairaudet osattiin jo vuosisadan vaihteessa diagnosoida oikein, mutta oikeastakaan tiedosta ei ollut kliiniselle hoidolle hyötyä. Psykoottisten potilaiden vaikeille oireille ei mahdettu mitään, sillä ensimmäiset neuroleptit eli psykoosilääkkeet keksittiin vasta 1950-lu-

vulla. Oireet kurissa pitävien täsmälääkkeiden aikakausi alkoi vasta 1990-luvulla.

Lääketiede ei voi kehuskella pitkällä historiallaan: penisilliinin massavalmistus alkoi tasan 70 vuotta sitten. Penisilliinillä oli mielisairaanhoidon dramaattinen vaikutus, sillä mielisairaloita täyttäneen aivokupan eli syfilisen tuskallinen, viimeinen psykoottinen vaihe alkoi jäädä historiaan.

Entisaikaan harvat parainivat edes ajantasaisessa hoidossa. Epäinhimillistä olisi silti ollut – ja on yhä – hoitamatta jättäminen.

KAIIJA VUORIO

KOHTI
PAASTONAIKAA

Laskiainen tullut on,
talven riemuhetki!
Sukset, kelkat kuntohon –
hauska alkaa retki!
Pojat, tytöt, joutuiseaan
jyrkän teistä liukumaan!

J.N. VAINIO, JUHO LAINE

TUURAHTINEN

Laskiaisen jälkeen
laskeudutaan
paastonaikaan

- ✦ **Perhemessu** Tuomiokirkossa klo 10 ja koko perheen laskiaistapahtuma kirkonmäellä.
- ✦ **Nuorten Messu ja laskiaisrieha** Nilsiä kirkolla klo 10.
- ✦ **Laskiaissunnuntain kirkko** Tuusniemen kirkossa klo 10. Mukana Krell-kuoro.
- ✦ **Laskiaissunnuntain messu** Siilinjärven kirkossa klo 10. Lähetksen kirkkokahvit lähetyskellarilla.
- ✦ **Perhekirkko** laskiaisena klo 13 Vehmersalmen kirkolla. Kirkon mäellä liikuntaa ja syötävää.

Paastonaika alkaa laskiaisen jälkeisestä keskiviikosta, tuhkakeskiviikosta, joka on saanut nimensä paastoon liittyneestä tuhkan sirotelemisestä pään päälle. Se oli katumuksen ja parannuksen vertauskuva. **Tuhkakeskiviikkona** tunnustamme, että olemme syyllisiä Kristuksen kärsimykseen. Kadumme ja pyydämme anteeksi syntejämme luottaen hänen sovituskuolemaansa. Pyydämme myös voimaa antaa anteeksi lähimmäisillemme.

Seurakunnissa 5.3.
Tuhkakeskiviikkona

- ✦ **Hartaus** Vehmersalmen kirkossa klo 17.30.
- ✦ **Viikkomessu** Tuomiokirkossa klo 18.
- ✦ **Messu** Kallaveden kirkossa klo 18.
- ✦ **Hartaus** Tahkon kappelissa klo 18.
- ✦ **Messu** Nilsiä kirkossa klo 19.
- ✦ **Messu** Riistaveden seurakuntatalolla klo 19.
- ✦ **Messu** Alavan kirkossa klo 19.
- ✦ **Messu** Siilinjärven kirkossa klo 19.
- ✦ **Messu** Vuorelan kirkossa klo 19.

Aamuhartaus

- ✦ **Paastonajan aamurukous** keskusseurakuntatalolla, alkaen torstaina 6.3., joka arkiaamu klo 8–8.15.

Hiljentymään

- ✦ **Paastonajan hiljaisuuden retriitti** pe–su 14.–16.3. Hirvijärven leirikeskuksesta. Retriitin ohjaajana Ulla Turunen, pappina Anna Väättäinen, retriittimäntänä Leenakaisa Harjanne. Päiväohjelma rakentuu messusta ja säännöllisistä hetkirukouksista ja yhteisistä aterioista. Ilm. ke 5.3. mennessä toimistosihteri Sisko Nousiaiselle puh. 040 4848 286. Hinta Alavan seurakuntalaisilta 80 €, eläkeläisiltä, työttömiltä ja opiskelijoilta 60 €, muilta 100/80 €.

TAPAHTUU

kirkkojakoti@evl.fi

Erosta eteenpäin,
mies!

- ✦ **Eroryhmä** aloittaa maaliskuussa Siilinjärven seurakuntatalolla. Ryhmässä käsitellään kokemuksia, ajatuksia ja tunteita luottamuksellisesti sekä keskusteluin että toiminnallisesti. Ryhmä kokoontuu iltaisin, siihen voi osallistua myös naapurikunnista. Ryhmää ohjaavat Jari Parvanen ja Esko Rasa. Kysy lisää Esko Rasalta: puh. 044 7284 643, esko.rasa@evl.fi.

Virsikirjasta

- ✦ **Makupalaja virsikirjan lisävihtötyöstä** saadaan sunnuntaina 2.3. klo 10. Puijon kirkon messussa ja kirkkokahvilla. Valmistelutyötä esittelevät työryhmän kuopiolaiset puheenjohtajat lääninrovasti Jaana Marjanen ja professori Erkki Tuppurainen.

Yhteisvastuulle

- ✦ **Tuomiokirkkoseurakunnan Ruispuuroa Yhteisvastuulle** Kuopion torilla torstaina 13.3. klo 9 alkaen.
- ✦ **Yhteisvastuukahvila** keskusseurakuntatalolla keskiviikkona 19.3. Leivoksia ja kahvia. Ohjelmatuokioita klo 10 alkaen, yhteislauluja, runoja ja esitys Minna Canthista. Kirpputori, käsitöitä, yhteisvastuutuotteita.
- ✦ **Yhteisvastuutapahtuma** Neuronillassa sunnuntaina 16.3. klo 14. Riistavetiset ja Vehmersalmelaiset, lapset ja aikuiset, tulkkaa antamaan ja saamaan, hiljentymään ja iloitsemaan, syömään ja leikkimään, sisällä ja ulkona! Tarjottavaa ja käytäköä kimppakyytiä Marjaana Mäkinen (puh. 040 4888 612) ja Uwe Mäkinen (puh. 040 4888 638) kautta.

Mihin kaste kantaa
– mitä usko antaa?

- ✦ **Siilinjärven 90-vuotiaista kirkkoa ja seurakuntaa juhliitaan** puhumalla perusasioista. Siilinjärven seurakuntatalolla juhlikinkereillä 16.3. klo 12 keskustellaan kasteesta, kristityksi tulemisesta ja kristittyinä elämisen perustasta. Toiset juhlikinkerit sunnuntaina 30.3. klo 15 Vuorelan kirkolla.

Kirkonmenoja

- ✦ **Herätysliikkeet – kirkon voimavaara?** sunnuntaina 9.3. klo 16. seurakuntatalissa Alavan seurakuntakeskuksessa, aiheena Herännäisyys. 16.3. aiheena Kansanlähetyks.
- ✦ **Talvisodan päättymisen muistojumalanpalvelus** torstaina 13.3. klo 10. Kuopion sotaveteraanien mieskuoroa johtaa Miia Viljamaa. Seppelepartion lähettää Hannu Savinainen. Kirkkokahvit.
- ✦ **Kansanlähetyksen kirkkopyhä, messu** Alavan kirkossa sunnuntaina 16.3. klo 10. Saarnaa Ari Hukari Kansanlähetyksestä. Kanttori Leila Savolainen ja Zipporim-kuoro.

Musiikkia

- ✦ **Gospelmuusikko Pekka Simojoen Mies ja kitara -konsertti** sunnuntaina 2.3. klo 16 Puijon kirkossa. Hän pitää opetuspuheen ja musisoi myös klo 17 alkavassa Kutsu yhteyteen -illassa.
- ✦ **Tilkkutäkki-yhteislauluilta** maanantaina 3.3. klo 18. Tahkon kappelissa.

Pekka Simojoki

- ✦ **Talvisodan päättymisen muistokonsertti** Tuomiokirkossa sunnuntaina 9.3. klo 18.
- ✦ **Konevitsa-kvartetin kirkkokonsertti** Alavan kirkossa tiistaina 11.3. klo 19. Ohjelmaan kuuluu myös venäläisiin runoihin perustuvia ja tunnettujen venäläisten säveltäjien sovittamia mieskuorolauluja. Ohjelma 10 €.
- ✦ **Hiljaisuuden ja toivon lauluja** Juankosken Ylösnousemuksen kirkossa keskiviikkona 12.3. klo 18.30.

HESTERDOVE

Jacques van Oortmerssen

- ✦ **Virsikaraoke** Säyneisen seurakuntakodilla keskiviikkona 12.3. klo 19.
- ✦ **Kaksi loistavaa urkukonserttia** Tuomiokirkossa viikonloppuna 15.–16.3. Molemmissa tarjolla yleisölle urkumusiikin suosittuja helmiä. **Sven-Olof Ray** lauantaina 15.3. klo 15. Ohjelma 5 €.
- ✦ **Jacques van Oortmerssen**, urkumaailman ykkösnimi, sunnuntaina 16.3. klo 18. Konsertti järjestetään yhteistyössä Sibelius-Akatemian kanssa.
- ✦ **Laulut ja muistot ilon ja voiman lähteenä** torstai 13.3. klo 13 Puijon seurakuntakeskuksella. Iltapäivän johtajana ja laulattajana toimii muusikko Tuula Hakkarainen Jyväskylästä. Mukaan kutsutaan erityisesti hiljaittain eläkkeelle siirtyneitä ja pian siirtyviä yhdessä etsimään ja kuulostelemaan uusia avauksia ja mahdollisuuksia elämän muutoksissa.
- ✦ **Ruuttunen, Löytty ja Nuorva konsertit** Kainuun Opistolla 15.–16.3. järjestettävissä Herättäjä-Yhdistyksen valtakunnallisissa talviseissa lauantaina 15.3. klo 16 ja klo 19.30.
- ✦ **Rovasti Eino Miettisen muistokonsertti** Vehmersalmen kirkossa sunnuntaina 16.3. klo 11. Esiintyjinä laulaja Jorma Koponen sekä Outokummun ja Vehmersalmen kirkkokuorot. Vapaaehtoinen ohjelma 10 €, tuotolla tuetaan kirkkokuorojen toimintaa.

Saattohoitopaneeli veti keskusseurakuntatalon ääriään myöten täyteen yleisöä.

Kohti parempaa kuolemaa

Saattohoidossa
riittää Suomessa
vielä kehitettävää.

”Ei kuolema ole vaikeata, mutta kuoleman odotus on”, arkkiaatri **Risto Pelkonen** siteerasi kirjailija **Eeva Kilpeä** keskusseurakuntatalolla järjestetyn saattohoitopaneelin alkajaisiksi.

Saattohoito on tänä vuonna yksi Yhteisvastuukeräyksen kotimaisista kohteista. Teema herätti paljon keskustelua jo ennen varsinaisen keräyksen alkamista. Ei siis liene mikään yllätys, että saattohoitopaneeli houkutteli paikalle noin 400 kuulijaa. Asia koskettaa meitä jokaista – tavalla tai toisella. Pelkonen lisäksi keskustelemissa olivat piispa **Jari Jolkkonen**, Kuopion kaupunginhallituksen puheenjohtaja **Pekka Kantanen**, terveydenhuollon ja perusturvan palvelualuejohtaja **Markku Tervahauta**, sairaanhoitaja **Tarja Heikkinen** ja lääkäri **Hanna Seppä** saattohoidon tukiyksiköstä, sekä erikoislääkäri **Kristiina Tynnelä-Korhonen**.

Saisipa kuolla kotona

Lähestyvän kuoleman hyväksyminen voi olla monelle hyvin hankalaa. Onpa kyseessä sitten kuoleva potilas itse tai hänen omaisensa. ”Yhdet ovat huolissaan siitä, että elämää pitkitetään väkisin. Toiset taas pelkäävät, ettei hoitoa jatketa tarpeeksi kauan”, Pelkonen kuvaili. Hänen mukaansa noin 15 000 henkilöä tarvitsee vuosittain Suomessa saattohoitoa. ”Haastattelujen perusteella valtaosa ihmisistä haluaa kuolla kotonaan.” ”Ei ole tarkoitus, että kaikki saattohoidettaisiin erityisissä saattohoitokodeissa.” Pelkonen mielestä saattohoito ei Suomessa ole vielä sillä tasolla kuin pitäisi. ”Esimerkiksi juuri tuon kotihoidon kehittämisen olisi tärkeää.”

”Paljon on kuitenkin menty viime vuosina eteen päin. Tämä keskustelutilaisuuskin on yksi osoitus siitä, että asian hyväksi halutaan tehdä jotakin.”

Toivon etsimistä

Pelkonen korosti, että jokaisella on oikeus hyvään hoitoon kuoleman kynnyksellä. ”Kun sairautta ei voida enää parantaa, siirtymään oireita lievittävään ja oloa helpottavaan hoitoon.”

Piispa Jari Jolkkonen ja sairaanhoitaja Tarja Heikkinen kertoivat omia näkemyksiään saattohoidosta.

Dame Cicely Saunders on aikoinaan todennut, että ”kun ei enää ole mitään tehtävissä, on vielä paljon tekemistä.” ”Tähän kiteytyy erittäin hyvin koko saattohoidon ydin”, Pelkonen totei. Saattohoito mielletään helposti vain kipujen lievittämiseksi. Pelkonen mukaan kyse on kuitenkin jostain paljon laajemmasta asiasta. ”Lähestyvän kuoleman edessä suurta kärsimystä aiheuttavat muun muassa hylätyksi tuleminen ja arvottomuuden tunteet.” ”Hyvä saattohoito on myös myötäelämistä, taakan jakamista ja toivon etsimistä. Ihmiselle voi tuoda lohtua vaikkapa toivo tuonpuoleisesta.” ”Kenelläkään ei ole valmiita vastauksia kuolevan kysymyksiin, mutta niitä voidaan etsiä yhdessä.”

”Lääketieteellisen puolen lisäksi siis myös sielunhoidolla voi olla suuri merkitys ihmisen elämän loppumetreillä.”

Tuntematon pelottaa

Jolkkonen totei omassa puheenvuorossaan, että suhtautuminen kuolemaan ja kuoleviin on yksi inhimillisen yhteiskunnan tärkeimpiä mittareita. ”Kuolemasta pelottaa puhua, koska se on lopullinen ja tuntematon. Ihan jokaisella meistä se kuitenkin on edessä.” ”Jos kuolema muuttuu tabuksi, siitä tulee elämää kahlitseva asia.”

”Elämän ja kuoleman välinen jännite tekee elämästä elämisen arvoista”, arkkiaatri Risto Pelkonen kiteytti.

kehittämiseen. ”Tarkoitus on luoda valtakunnallinen saattohoidon osaamisverkosto, jota koordinoi Terho-säätiö”, Jolkkonen selvitti.

Näkyvyyttä teemalle

Paneelikeskustelun jälkeen teologian opiskelijat **Krista Sutinen** ja **Millia Huttunen** sulattelivat kuolemaansa. ”Oli oikein hyvä, että paneleisteiksi oli saatua eri alojen asajia. Siinä tuli valotettua asiaa monelta suunnalta. Keskustelu oli hyvin vuorovaikutteinen.”

Sutinen ja Huttunen suorittavat parhailaan opiskeluihinsa liittyvää harjoittelujaksoa Kuopiossa. ”Harjoittelun kautta olemme tietysti kuulleet paljon illan aiheesta, mutta varmasti oisimme tulleet tänne joka tapauksessa. Teema on kiinnostava ja tärkeä.”

”Yhteisvastuun julistekampanja herätti keskustelua jo ennakkoon. Hyvä niin, toivotavasti keskustelu tästä vielä jatkuu.”

teksti: HELI HARING
kuvat: TUIJA HYTTINENRadio Kantin sivulla <http://go.kantti.net/3193> on kuunneltavissa arkkiaatri Risto Pelkonen alustuspuheenvuoro, varsinaisen paneelikeskustelu sekä piispa Jari Jolkkosen tilaisuuden päätteeksi pitämä puheenvuoro.

Katuvalle armoa ripin kautta

Ihmisten hätä ei ole vähentynyt, päinvastoin. Ripin käyttö ei kuitenkaan ole lisääntynyt, arvioi tutkija Johannes Alaranta.

Tiesitkö, että pahuutensa tuntevalle, väärä tekojaan tai ajatuksiaan katuvalle on tarjolla erityinen tie armoon? Syntinsä tunnustava voi saada rippi-isältä synninpäästön. Erityisen ajankohtainen katumus on paaston aikana.

”Luulen, että aika moni voisi hyötyä ripistä. Sitä tunnetaan aika huonosti”, kertoo rippipiä tutkinut **Johannes Alaranta**.

”Anteeksianto merkitsee minulle sitä, että paha teko tai sana pyydetään anteeksi ja se annetaan anteeksi. Vanhan opetuksen mukaisesti ’syntiä’ ei enää ole kun se on anteeksiantu. Anteeksiantaja on Jumala, vaikka ihmisen toimiinkin välikätenä”.

”Armo on ansaitsematonta vastaantuloa, jossa syntinen itsessään mitätön ihminen muuttuu Jumalan silmissä täydelliseksi ja hyväksi. Armo on kristinuskon kaikkein tärkein asia. Ilman armoa me emme voisi pelastua”.

Katumuksen kipu

Katumus on kipua omasta syyllisyydestä. ”En ole selvillä, onko juuri tätä tutkittu, mutta luulen, että moni katu elämänsä aikana sanojaan ja tekojaan. Moni ihminen kaipaa armoa. Sitä, että kelpaa itsenään. Me usein ajattelemme, että meidän on itse tehtävä jotakin ansaitaksemme pelastuksen tai ylipäänsä elämässämme mitään. Armon erityispiirre on se, ettei siihen liity mitään ansioita. Kaikki on lahjaa”.

Siinä on tutkijan mukaan koko asian vai-

keuskin:

”Meidän on vaikea hyväksyä sitä. Siksi me ihmiset rakennamme kaikenlaisia järjestelmiä, joilla kuvittelemme saavuttavamme pelastuksen. Nämä järjestelmät ovat sikäli mielenkiintoisia, että asetamme ne yleensä lähimmäistemme eteen”.

”Ripissä voi käydä niin, että uskoutuja saattaa päästä eroon myös terveellisestä syyllisyydestä. On vaara, että ripistä tulee savetti, jolla pyyhitään paha asia pois ja tekoja voi näin jatkaa”.

Jo 1960-luvulla huomattiin, että ripin funktio oli siirtymässä sielunhoidolliseen keskusteluun: on tullut tarve purkaa elämän kipeitä asioita luottamuksellisesti.

”Siten myös vaihtolovelvollisuudella yhä on hyvin tärkeä paikka kirkossa. Vanhanmallinen rippi elää meillä esimerkiksi vanhoillislestadiolaisuudessa, johon itse kasvoin. Vanhoillislestadiolaisuus vaikuttaa minussa elämäni loppuun asti, vaikka olen etääntynyt siitä”.

Kuopiosta hyvät muistot

Väitöskirjaprosessin perheenisä kokee itselleen ja perheelle lempeänä, hienona aikaa.

”Sain olla kotona. Opin jotain myös itseltäni. Opin kirkosta, että monetkaan tahot eivät pysty sanomaan kantojaan ihan suoraan median pelossa”.

”Elämä on juuri nyt täyttä ja hyvää, teen peruspapin työtä ja toista väitöskirjaa, urheilen ja harrastan lasten kanssa. Lapset ovat kouluiässä: **Aino** 11 ja **Aaron** 9. Asumme ja viihdyimme Perniossa, meren läheisyydessä.”

”Kuopiosta on paljon hyviä muistoja. Tein harjoittelun Männistön seurakunnassa, ohjaajani oli jo edesmennyt **Pertti Salanne**. Mi-

”Rippi on syntistä varten

nulla olisi ollut mahdollisuus jäädä töihin Männistöön, mutta olimme päättäneet viettää vielä vuoden Brysselissä. Männistön seurakunnassa suoritettu harjoittelu on keskeinen syy siihen, että minusta ylipäänsä tuli pappi. Varsin lähellä oli sekin, että ensimmäinen papinpaikkani olisi ollut Kuopiossa. Kuopiosta muistan aina myös Koiviston perheen, jossa vietimme paljon hyviä hetkiä.”

Julkisuudesta on tuttu räväkkä, ärhäkkä, jopa syyttävä Johannes Alaranta. Onko se koko kuva pohjoispohjalaisesta miehestä?

”Olen tasainen, jopa ujo, leppoinen ja nauran paljon. Julkisuuskuvani kai liittyy siihen, että olen puhunut vaikeista ja vakavista asioista. Monet ovat sanoneet, että olen ihmisenä kiltti ja avulias. Isän puhe väitöksen jälkeen on mielestäni usein: isä sanoi, että olen pienestä pitäen halunnut, että asiat menevät oikein ja olen aina ollut pienen puolella. Toivon, että jaksaisin olla.”

Rippisalaisuus ja lapsen etu

Tutkimuksensa loppupäätelmissä Alaranta otti voimakkaasti kantaa siihen, että rippisalaisuus pitää voida murtaa, jos lapsen etu niin vaatii.

Suomen lain mukaan papin vaihtolovelvollisuus on ehdoton. Se on ehdottomampi kuin asianajajan ja lääkärin vastaava.

”Kansainvälisen oikeuden ja EU-oikeuden huomioimattamisen myötä tulokulma hie-man muuttuu; niiden mukaan lapsen edun tulee olla aina ensisijainen. Näin ollen voi olla tilanne, jossa rippisalaisuus tulisi murtaa, jos lapsen etu sitä vaatii”, Alaranta sanoo. Rippisalaisuutta on julkisuudessa pohdittu lestadiolaisuuden piirissä esiin tulleiden hyväksikäyttötapausten yhteydessä.

”Väikkärini oli ihan joka mediassa. *Gostaja* blogspot oli kai aika tunnettu blogi aikanaan, mutta hävisi sitten mystisesti”, Johannes Alaranta hymyilee. Blogissa hän kommentoi entistä herätysliikettä lestadiolaisuutta.

Kysymyksiin vanhoillislestadiolaisuudesta hän ei enää vastaa, vaikka pyyntöjä tulee jatkuvasti. Viime syksynä ilmestyneen lestadi-

JOONAS VAHASOIRINKI

Käytetäänkö rippiä?

Oletko käyttänyt rippiä työssäsi? Kysymme muutamilta eri kirkkokuntien edustajilta millaisia rippikäytäntöjä heillä on omassa työssään.

Seppo Laitanen
Siilinjärven seurakunnan kirkkoherra

”Ripin käyttö on tullut pappisvuosinani koko ajan harvinaisemmaksi. Kerran tai pari vuodessa korkeintaan, usein niin, että sielunhoidollisen keskustelun sijasta on tullut tilanteeseen, jossa on ilmeinen ripin tarve. Seurakuntalaiset eivät osaa sitä suoraan esittää, vaan mieluummin käy keskustelua, josta sitten selviää, onko ripiä tarpeen. Jos ei, niin ei ole. Jos on, niin on. Ripiä ei ole Koiviston mukaan uskon tulemistä varten, vaan sen tarkoituksena on säilyttää usko ja vahvistaa sitä.”

”Olen kokenut rippikäytymisen helpottavana. Mieltä painava asia ei välttämättä ole iso, mutta silti se tuntuu kuin kivi kengässä. Ripin jälkeen asian voi jättää mielestään.”

ULLA REMES
Eero Koiviston haastattelusta:
HELI HARING

Isä Harri Peiponen
Kuopion ortodoksisen seurakunnan pastori

”Sielunhoitokeskusteluja käyn muutamia kertoja viikossa, kasvotusten, sähköpostilla, puhelimesa. Keskustelun lisäksi voidaan toimittaa katumuksen sakramentti sekä rippitys ja sairaanripitys. Näitä on muutaman kerran kuukaudessa, suuressa paastossa muutaman kerran viikossa.

Katumuksen sakramenttiin seurakuntalainen tulee pyytämään Jumalalta anteeksi tekemänsä rikkomukset. Jos ja kun hän tulee uskossa ja katuun, Jumala antaa synnit anteeksi. Pappi on kuuntelija ja keskustelija.

Ripittämisestä kutsutaan toimitusta, jossa pappi vie ehtoollislahjat mukanaan sairaalle tai vanhukseksi, jotka eivät voi muuten osallistua liturgiaan ja ehtoolliseen. Sairaille tai vanhuksille voidaan toimittaa myös katumuksen sakramentti muualla kuin kirkossa, esimerkiksi sairaalassa tai kotona mikäli ihminen on liian heikossa kunnossa osallistuakseen liturgiaan.

Tätä nimitetään sairaanripitykseksi.

Sielunhoidollisissa keskusteluissa tulevat esiin kaikki elämään kuuluvat asiat, ilot ja surut. Ihmissuhdeasiat ovat päällimmäisenä.”

Isä Krystian Kalinowski
Katolisen Nasaretin pyhän perheen seurakunnan kappalainen

”Meillä katolisessa kirkossa ripittäytyminen on keskeinen osa uskonnon harjoittamista. Rippi on yksi sakramenteistamme, se kuuluu niin kutsuttuihin parannuksen sakramentteihin. Myös sairaan voitelu kuuluu tähän sakramenttiryhmään.

Parannuksen sakramentissa ihminen päästetään synnistä ja hänelle annetaan anteeksi. En voi tarkemmin kertoa millaisissa asioissa ihmiset ovat tulleet minulle ripittäytymään. Yleisellä tasolla kyse on aina ihmisen synnintunnosta tai siitä, että hän kokee jonkinlaisen kiusausta.

Katolisen käsityksen mukaan ripissä pala-

taan uudelleen armon pariin, otetaan vastaan Jumalan rakkaus.

Työskentelen tällä hetkellä Oulussa ja täällä seurakuntalaiset käyvät hyvin paljon ripittäytymässä. Arvelisin, että aktiivisuus vaihtelee vähän eri puolilla maata.”

HELI HARING

Kirkkolaki: Rippi on tilanne, jossa joku tunnustaa syntinsä ja hänelle julistetaan synninpäästöä. Rippi voidaan ymmärtää myös paljon laajemmin.

Rippiä käytetään kirkossa varsin vähän kyselytutkimusten mukaan. Katolisilla ja ortodokseilla rippi on sakramentti ja sitä käytetään siksi ehkä luuterilaista kirkkoa enemmän, mutta sielläkin sen käyttö on vähentynyt.

Suomessa rippiä käytetään pääasiassa lestadiolaisuudessa, mutta sielläkin sen käyttö on vähentynyt merkittävästi. Parhaimmillaan rippi voi päästää ihmisen syyllisyydestä ja antaa tunnolle rauhan.

Johannes Alaranta: Taakkojen kantaja vai ilmiäntäjä? Kirkko-oikeudellinen tutkimus Suomen evankelis-luterilaisen kirkon papin vaihtolovelvollisuudesta vuoden 1993 kirkkolain mukaan ja vaihtolovelvollisuudesta vuosina 2007–2012 julkisuudessa esitetyt tulokset, käytännöllisen teologian alaan kuuluva kirkko-oikeudellinen työ.

”Minusta melkein tuli kuopiolainen

SIIVOUSPALVELUITA KOTIIN

Puh. 044 359 1644

Hyödynnä kotitalousvähennys!

WWW.GGSIIVOUS.FI

Siunaustilaisuudet ym. perhejuhlat viihtyisissä tiloissamme Niiralassa

Kotkankallionkatu 14 • 70600 Kuopio
p. 044 5155 219 • www.herkkukaiteio.fi• Matot
• vuodevaatteet • ym.Pyyssäpölykäs
Pyyssäpölykäs
Ilkonniemenkatu 27, 70500 Kuopio
Puh. (017) 263 3128

Ilmoittaja, ota yhteyttä.

Ilmoitusmarkkinointi
Pirjo Teva
020 754 2284,
040 680 4057
pirjo.teva@kotimaa.fi

www.piplia.fi

RIPARIPIPLIAT

PÄIVITETYT
KARTTA- JA
LIITEOSAT!Värikäs valikoima
pienoisraamattujaFarkkuraamattu ■ Raamatussa vetoketju ja oikea tasku.
Ristiaskelia DVD ■ Pipliaa ja stand up -huumoria.

voimasaajana

PIPLIA.

Tilaukset myynti@piplia.fi, puh. 010 8386520

Suomen Pipliaseura | PL 54 | 00241 HELSINKI | www.piplia.fi | www.pipliakauppa.fi

Terveys
Liikunta
Apuvälineet
Kotiaterapeutti
Ensiapu
Haavanhoito
Hygieniä
Virtsankarkailu
Katetrit

TERVEYTTÄ JA HYVINVOINTIA ARKEEN

fennokauppa.fi

APU VIRTSAKARKAILUUN!

Laaja valikoima suoja eri asteiseen virtsankarkailuun.
Omat mallit naisille ja miehille.Pyydy
ILMAINEN
näyte!Varmoja
Istuvat hyvin
Hajua neutraloivia

FENNO MEDICAL OY

09 276 360 asiakaspalvelu@fennomedical.fi fennokauppa.fi

SEURAKUNNAT 26.2.-18.3.14

nen 93 v, Riitta Kokkonen 86 v, Martta Fredriikka Räsänen 85 v, Raija Sinkkila Sulkku 80 v, Maija Inkeri Oksanen 80 v, Veli Oiva Partanen 79 v, Osmo Juhani Immonen 75 v.

PUIJON KIRKKO

Taivaanpankontie 3

040 4848 419

Messu su 2.3. klo 10. Pekka Nieminen saarnaa, Jaana Marjanen, Outi Keskisipilä, Kirkkokahvit. Makupaljoirasi kirjjan lisäviikotyöstä, Erkki Tuppura.

Mies ja kitara -konsertti su 2.3. klo 16. Pekka Simojoki.

Kutsu yhteyteen -ilta su 2.3. klo 17. Pekka Simojoki, opetus ja musiikki.

Messu su 9.3. klo 10. Sanna Alanen saarnaa, Teemu Voutilainen, Jaana Marjanen. Kanttorina Outi Keskisipilä, Kirkkokahvit.

Talvisodan päättymisen muistojumalanpalvelus to 13.3. klo 10. Reijo Virolainen saarnaa, Jaana Marjanen, Outi Keskisipilä.

Viikkomessu ja raamatutaukio ke 12.3. klo 11. Ruokailu klo 12.15 KH3. Teemu Voutilainen, Riitta Murtorinne, Outi Keskisipilä.

Ranta-Toivalan seurakuntapiiri to 6.3. klo 18.30. Raija ja Heikki Kaarakainen, Ranta-Toivalantie 249. Maija Antikainen.

Messu su 16.3. klo 10. Mari Voutilainen saarnaa, Teemu Voutilainen, Sanna Alanen, Jaana Marjanen. Kanttorina Päivi Paaso. Lapsille pyhäkoulu.

Pieni ilta kirkko su 16.3. klo 18. Pekka Nieminen, Lauluryhmä Verso. Kirkkoreet.

PUIJON SEURAKUNTAKESKUS

Taivaanpankontie 3

Perhekerho ke 26.2. klo 9.30. Koska lasketaan pulkkamäkeä?

Israel-piiri ke 26.2. klo 14. Naisten Pankin ilta ke 26.2. klo 18. Jaana Marjanen, Riitta Murtorinne.

Eläkeläisten kerho to 27.2. klo 12.30. Kaleva-

lan päivä. Näyttelijä Seija Haara. Midnetti -lähetyksiä ke 5.3. klo 13. Perhekerho ke 12.3. klo 9.30. Liikun, leikin, laulem. Israel-piiri ke 12.3. klo 14. Ariela Toivanen.

Eläkeläisten kerho to 13.3. klo 10. Talvisodan päättymisen muistojumalanpalvelus Puijon kirkossa.

Laulu ja muistot ilon ja voiman lähteenä hiljattain eläkkeelle siirtyneille tai pian siirtyville to 13.3. klo 13. Muusikko Tuula Hakkarainen.

Perhekerho ke 19.3. klo 9.30. Violetista valkoiseen.

POUKAMA

Poukamantie 105

Ystävänäpäiväkerho ke 26.2. klo 11. Ruokailu klo 12-13.30. Virsikoulu lisäviikotyöstä. Emeritusprofessori Erkki Tuppura.

Tehdään yhdessä -ryhmä ma 3.3. klo 18. Kortit. Seija Rissanen, Riitta Murtorinne.

Perhekerho ti 11.3. klo 9.30. Lähetyslaulun aarteet.

Ystävänäpäiväkerho ke 12.3. klo 11. Viikkomessu Puijon kirkossa. Kuljetus Ranta-Toivalasta alkaen klo 10.

Perhekerho ti 18.3. klo 9.30. Hiljaisuus laskeutuu.

Ystävänäpäiväkerho ke 19.3. klo 11. Ruokailu klo 12-13.30. Mikä kirkossa askaruttaa? Jaana Marjanen.

RANTA-TOIVALA

Ranta-Toivalan seurakuntapiiri to 6.3. klo 18.30. Raija ja Heikki Kaarakainen, Ranta-Toivalantie 249. Maija Antikainen.

Messu su 16.3. klo 10. Mari Voutilainen saarnaa, Teemu Voutilainen, Sanna Alanen, Jaana Marjanen. Kanttorina Päivi Paaso. Lapsille pyhäkoulu.

Pieni ilta kirkko su 16.3. klo 18. Pekka Nieminen, Lauluryhmä Verso. Kirkkoreet.

PUIJON SEURAKUNTAKESKUS

Taivaanpankontie 3

Perhekerho ke 26.2. klo 9.30. Koska lasketaan pulkkamäkeä?

Israel-piiri ke 26.2. klo 14. Naisten Pankin ilta ke 26.2. klo 18. Jaana Marjanen, Riitta Murtorinne.

Eläkeläisten kerho to 27.2. klo 12.30. Kaleva-

RIISTAVEDEN KIRKKO

Joensuuntie 2505

Messu su 2.3. klo 10.

Messu su 9.3. klo 10.

Ilmalanapalvelusta su 16.3. klo 10. Tapatumma Neuronilla klo 14.

RIISTAVEDEN SEURAKUNTATALO

Keskustie 2

Raamattupiiri ma 3.3. klo 18.

Tuhkamessu ke 5.3. klo 19.

Koululäisten toimintakokous to 6.3. klo 14-17.

Puhuaa koko perheelle sisällä ja ulkona.

Lähetyslaulua tai 8.3. klo 9-16. Järvi-Kuopion yhteinen lähetystapahtuma.

Ennakkoilmoittautuminen 3.3. mennessä ruokailun vuoksi, toimistosihteeri 040 4888 602 tai 040 4888 611.

Gospelryhmä ma 10.3. klo 18.

Virksipäivä ti 11.3. klo 12.

Miesten ruokapiiri ma 10.3. klo 18.

Gospelryhmä ma 10.3. klo 18.

Viikkomessu ti 18.3. klo 12.

KAAVIN KIRKKO

Kaavintie 24

Messu su 2.3. klo 13.

Messu su 9.3. klo 13.

Messu su 16.3. klo 13.

KAAVIN SEURAKUNTATALO

Kirkkorannantie 1

Perhekerho ke 26.2. klo 9.30. Ulkoilukerta.

Sanan ja yhteyden ilta to 27.2. klo 18.30. Yhteistyössä Pohjois-Savon Kansanlahteyksen kanssa.

Mielenterveyskuntoutujan omaisten ryhmä ma 10.3. klo 14.

Mielenterveyspiiri ti 11.3. klo 13.

Muuta

Lapsi-, perhe- ja vauvakerhon hiihtoloma viikolla 10. Mukavaa lomaa! Ennen vanhaan ja neulepiiri -kerhojen retki Nilsin kirkkoseutueille ke 7.3. Lähtö klo 12 seurakuntatalon edestä.

HUOM! muuttunut päivä! Viikolla 10 kerhot eivät kokoontu muina päivinä.

Miesten lenkki ke 10.3. klo 18 OP:n kerhohuoneessa.

Yhteisvastaustapahtuma Neuronilla su 16.3. klo 14.

Riistavetiset ja Vehmersalmelaiset, lapset ja aikuiset, tulla antamaan ja saamaan, hiljentymään ja iloittamaan, syömään ja leikkimään, sisällä ja ulkona. Tarjottua ja käytettävää kimpapakyytiä Maija Mäkinen kautta 040 4888 612. Kirkossa ei jumalanpalvelusta.

Aluepäin päiväystyys seuraavan kerran rippioululeirin ja lomien vuoksi ma 24.3. klo 9. Aluepäin lomalla 17.-23.3. Yhteisenotot Marjaana Mäkinen 040 4888 612.

YLSÖNOUSEMUKSEN KIRKKO

Mäntytie 5, Juankoski

Messu su 2.3. klo 10.

Messu su 9.3. klo 10.

Hiljaisuuden ja toivon lauluja ke 12.3. klo 18.30. Messu su 16.3. klo 10.

JUANKOSKEN SEURAKUNTATALO

Mäntytie 5

Seurakuntakerho ke 26.2. klo 11-13.

Perunapuurokahvit ja arpa-aiaset. Tuotto yhteisvastuulle.

Liikunta- ja näkörajoitteisten ryhmä mukana Aivoparkit ke 28.2. klo 12.

Donkiss Big Night ke 28.2. klo 18-20 varhaisnuorten toimintailta.

Taidepyhäkoulu lapsille su 2.3. klo 10.

Israel-ilta su 9.3. klo 17.

Mukana entinen Israelin lähetti Eeva Pouke.

Seurakuntakerho ke 12.3. klo 11-13.

Avoim muksutistai kerran kksu ti 18.03. klo 9.30-11. Tervetulleita kaikille lapset ikään katsomatta yhdessä aikuisen kanssa.

KAAVIN KIRKKO

Kaavintie 24

Messu su 2.3. klo 13.

Messu su 9.3. klo 13.

Messu su 16.3. klo 13.

KAAVIN SEURAKUNTATALO

Kirkkorannantie 1

Perhekerho ke 26.2. klo 9.30. Ulkoilukerta.

Sanan ja yhteyden ilta to 27.2. klo 18.30. Yhteistyössä Pohjois-Savon Kansanlahteyksen kanssa.

Mielenterveyskuntoutujan omaisten ryhmä ma 10.3. klo 14.

Mielenterveyspiiri ti 11.3. klo 13.

Muuta

Lapsi-, perhe- ja vauvakerhon hiihtoloma viikolla 10. Mukavaa lomaa! Ennen vanhaan ja neulepiiri -kerhojen retki Nilsin kirkkoseutueille ke 7.3. Lähtö klo 12 seurakuntatalon edestä.

HUOM! muuttunut päivä! Viikolla 10 kerhot eivät kokoontu muina päivinä.

Miesten lenkki ke 10.3. klo 18 OP:n kerhohuoneessa.

Yhteisvastaustapahtuma Neuronilla su 16.3. klo 14.

Riistavetiset ja Vehmersalmelaiset, lapset ja aikuiset, tulla antamaan ja saamaan, hiljentymään ja iloittamaan, syömään ja leikkimään, sisällä ja ulkona. Tarjottua ja käytettävää kimpapakyytiä Maija Mäkinen kautta 040 4888 612. Kirkossa ei jumalanpalvelusta.

Aluepäin päiväystyys seuraavan kerran rippioululeirin ja lomien vuoksi ma 24.3. klo 9. Aluepäin lomalla 17.-23.3. Yhteisenotot Marjaana Mäkinen 040 4888 612.

YLSÖNOUSEMUKSEN KIRKKO

Mäntytie 5, Juankoski

Messu su 2.3. klo 10.

Messu su 9.3. klo 10.

Nilsin SEURAKUNTAKOTI

Nilsiantie 59

Naisten raamattupiiri ma 3.3. klo 18-20 alasalissa.

Mannaruokailu ke 5.3. klo 12. Työttömille, päihdeongelmallisille ja yksinäisille, maksuton.

Ystävänäpäivä ke 5.3. klo 13 srk-kodin alakerrassa SPR:n kanssa.

Naisten raamattupiiri ma 10.3. ja ma 17.3. klo 18-20 alasalissa.

Herättäjän seurati 18.3. klo 18. seurakuntakoti.

Nilsin Eläkeläisten Kristillisen yhdistyksen seurati 19.3. klo 12-15.5 seurakodin alasalissa.

Mannaruokailu ke 19.3. klo 12 seurakuntakodissa. Työttömille, päihdeongelmallisille ja yksinäisille, maksuton.

MUUTA

Vauvamuskarit ke 26.2. klo 12-14.5 Pikkuappilassa. Lisät. Annette Kärrpö-Leskinen 040 4888 631.

Bible in English ke 26.2. klo 14 Sopukassa, Tilhinte 2.

Viikkomessu ke 26.2. klo 18 Tahkon kappelissa.

Murtolahden kinkerit ke 26.2. klo 19 Anna ja Hannu Parviassa, Hanhiraanta 329.

Pisantiin kerho ke 28.2. klo 13, Pisantie 21 A.

Sydänmaan kinkerit ma 10.3. klo 14. Saara Heikkilä, Juankoskentie 772.

Vuotjärven kinkerit su 2.3. klo 13. Kirsti ja Pentti Taattolalla, Taattontie 43.

Tiilikutäki-yhteislaulu ma 10.3. klo 18.30. Tahkon kappelissa.

Tuhkakeskiviikon hartaus ke 5.3. klo 18. Tahkon kappelissa.

Karhtien kerho ke 12.3. klo 13, Karhtie 3.

Bible in English ke 12.3. klo 14 Sopukassa, Tilhinte 2.

Reitti-Lehtomäen kyläseurat ma 17.3. klo 19 Eila ja Tauno Väänänselä, Viitasentie 9.

SÄYNEISEN KIRKKO

Kirkkoharjuntie 2

Messu su 2.3. klo 13.

Messu su 9.3. klo 13.

Messu su 16.3. klo 13.

SÄYNEISEN SEURAKUNTAKOTI

Kirkkoharjuntie 2 A

Seurakuntakerho to 27.2. klo 12.

Virsiakaoke ke 12.3. klo 19.

Seurakuntakerho to 13.3. klo 12.

Inkeri-ilta ke 19.3. klo 19.

Lähetyskahvila to 20.3. klo 12.

TUUSNIEMEN KIRKKO

Keskatie 21

Kantoreiden konsertti ke 26.2. klo 18 Yhteisvastuun hyväksi.

Laskiaissunnuntain kirkko su 2.3. klo 10. Krellkuoro.

Messu su 9.3. klo 10.

Rukousmessu su 16.3. klo 10.

TUUSNIEMEN SEURAKUNTATALO

Keskatie 22 (Koivukuja 2:n remontin ajan)

Palvelupäivä ke 26.2. klo 10.

Ilta Sanan äärellä ma 10.3. klo 18.

Toivevirsihartaus ti 11.3. klo 18. Aiheena, rukous. Lauluryhmä Liekki.

Poikkeapäiväkahville ke 12.3. klo 15-17, juttulempaan työttömien kanssa yhteisvastuusta ja muustakin.

MUUTA

Palvelupäivä to 27.2. klo 10 Hirvossa. Ilm. Aulille 040 4888 631.

Lähetyspiiri ke 28.2. klo 12 Maija Grenforsilla, Rajalantie 34, Susimäki.

Liukonpelto-Paakkilan työseura ke 5.3. klo 13 Palvelukeskuksella.

Päpän päiväystyys ei to 6.3.

Lähetyspiiri ke 14.3. klo 12 Eila ja Auvo Heikkilä, Rantakuja 4.

Palvelupäivä to 20.3. klo 10 Hirvossa. Ilm. Aulille 040 4888 631.

Kotiseurat to 20.3. klo 13 Pirjo ja Veli Leskiselä, Lapinjärven. Mukana Kansanlahtey.

VEHMERSALMEN KIRKKO

Lempeläntie 17

Perhekerho laskiaisena su 2.3. klo 13. Kirkon mäelä liikuntaa ja syötävää.

Tuhkakeskiviikon hartaus ke 5.3. klo 17.30.

Messu su 9.3. klo 13.

Messu su 16.3. klo 13.

SÄYNEISEN SEURAKUNTAKOTI

Kirkkoharjuntie 2 A

Seurakuntakerho to 27.2. klo 12.

VEHMERSALMEN SEURAKUNTAKOTI

Lempeläntie 15

Lähetyspiiri ti 27.2. klo 11 kammariissa.

Kirkkokuoro ma 10.3. klo 10 salissa.

Varttuneen väen virksipäivä ti 11.3. klo 10 salissa.

Kokki-ukot ti 11.3. klo 17.

Kirkkokuoro ma 17.3. klo 10 salissa.

Lähimmäisen kammari ma 17.3. klo 10 kammariissa.

MUUTA

Räsälän kinkerit ti 4.3. klo 11, Leena Koppola, Kulhantie 46. Kotiläksyt: 1. Piet-3-5; virret 806; 816; 431 ja Katekismus: 5. käsky.

Yhteisvastaustapahtuma Neuronilla su 16.3. klo 14.

Vehmersalmelaiset ja riistavetiset, lapset ja aikuiset, tulla antamaan ja saamaan, hiljentymään ja iloittamaan, syömään ja leikkimään, sisällä ja ulkona. Tarjottua ja käytettävää kimpapakyytiä Uwe Mäkinen kautta 040 4888 638.

KERTUT

KULTTUURIKULMA

Lähetä vinkkejä kulttuurikulma@gmail.com

Seppo Väänänen: Krääk krääk

Menovinkit 26.2.–19.3.

Galleria Carree

+ 26.2.–16.3. Teija Lehto

Galleria G 12

+ 1.–20.3. Juha Vehviläinen

VB-valokuvakeskus 7.3.–20.4.

+ Ville Wikstedt – Hidden personality
+ Kati Leinonen – Elämät -märkälävyymuotokuvia

Kino Kuvakukko, ohjelmassa mm.

+ 28.2. alkaen: Korso ohj. Akseli Tuomivaara
+ 28.2. alkaen: Inside Llewyn Davis ohj. Joel & Ethan Coen
+ 7.3. alkaen: Nymphomaniac ohj. Lars von Trier

Kati Leinonen Isoäiti II

Kuopion Musiikkikeskus, ohjelmassa mm.

+ 27.2. klo 19 Sinfoniasarja V
+ 11.3. klo 9 ja 10 Mitä tehtäis? -tanssiesitys
+ 12.3. klo 9, 10 ja 18 Mitä tehtäis? -tanssiesitys
+ 13.3. klo 9 Mitä tehtäis? -tanssiesitys
+ 13.3. klo 12 Päivämateria II
+ 13.3. klo 19 Sinfoniasarja VI
+ 15.3. klo 19 Johann Straussin operetti Yö Venetsiassa

Sotku

+ 13.3. klo 18 Hei kato!
+ 14.3. klo 9 Hei kato!
+ 15.3. klo 16 Hei kato!

Pöljän kotiseutumuseo

+ 4.3. klo 13–16 Laskiaisrieha. Järj. Siilinjärven kunta/nuorisokulttuuripalvelut sekä paikalliset yhdistykset

Minna päivät 15.–19.3.

+ Järj. KF-tuotannot sekä paikalliset toimijat. www.minnnapivat.com

Koonnut PIIA JUUKUNEN

gmail.com tai ninatt-partanen@hotmail.com

SUOMEN LUTERILAINEN EVANKELIUMI-YHDISTYS

Raamattu- ja lähetyspiiri ke 19.3. klo 18.30 keskusseurakuntatolalla Aaronissa. Aiheena raamatun aarteet.
Sanajumalanpalvelus to. 27.3. klo 19 NKNY:n tiloissa Myllykatu 5. Johannes Häkämies. **SLEY:n Itä-Suomen piirin työntekijä** on Johannes Häkämies, 050 321 2938, johan-hes.hakamies@sley.fi

KUOPION UMPIORISTÖN RAUHANYHDISTYS Ahmatie 22

Seuroja voi kuunnella osoitteessa www.kuopionrauhanyhdistys.net
Seurat la 1.3. klo 19. Rauhanyhdistys.
Seurat su 2.3. klo 14 ja 15.30. Rauhanyhdistys.
Seurat ke 5.3. klo 19. Rauhanyhdistys.
Seurat la 8.3. klo 19. Rauhanyhdistys.
Seurat su 9.3. klo 14 ja klo 15.30. Rauhanyhdistys.
Seurat ke 12.3. klo 19. Rauhanyhdistys.
Seurat la 15.3. klo 13.30. Leväsen palvelukeskus.
Seurat la 15.3. klo 19. Rauhanyhdistys.
Seurat su 16.3. klo 14, klo 15.30 ja klo 17 Rauhanyhdistys.
Seurat ti 18.3. klo 13.30 Mäntylän palvelukeskus.
Seurat ke 19.3. klo 19 Rauhanyhdistys.

HERÄTTÄJÄ-YHDISTYS Kuninkaankatu 22

050 569 1302
Toimipiste avoinna keskiviikkoisin klo 10–13. **Veisuut/seurat** ja kahvitarjoilu klo 11. Saatavana myös yhdistyksen tuotteita.
Tietoja myös www.h-y.fi aluetyön sivuilta.
Seurat su 2.3. klo 18 Pyhän Johanneksen kirkolla.
Seurat su 9.3. klo 13 Siilinjärvellä Vuorelan kirkolla jpn ja seurakahvien jälkeen.
Seurat su 9.3. klo 18 keskusseurakuntatolalla.
Valoa vaiken näekään – Voimaa virren syvyyksistä ke 12.3. klo 18. Lausuntateitilijä Eevamaria Luode-Salosen ja kanttori Sulo Kolarin improvisaatio-esitys viiden virren pohjalta Leppävirran kirkossa. Tilaisuuden jälkeen kahvitarjoilu ja seuratt Pappilassa (alueellinen tapahtuma).
Valtakunnalliset talviveisuut la 15.3.–16.3. Paltamossa Kainuun Opistolla. Tied. ja ilm. 020 7856 830 tai toimisto@kainuunopisto.fi.
Seurat ti 18.3. klo 18 Nilsissä seurakuntakodilla.

POHJOIS-SAVON EV.LUT. KANSANLÄHETYS Sairaalakatu 11

017 262 2082
www.p-savonkl.sekl.fi
Facebook: Pohjois-Savon Kansanlähetys.
Pienryhmittä Lähetys-**kodilla Kuopiossa:** Ma klo 7 aamurukous-hetki, klo 9.30 äiti-lapsipiiri. Ti klo 18 - 20 Kriisi- ja kasvuryhmä 15.4. saakka. Ke klo 12 päivähartaus ja kahvitetki, klo 18 nuorten aikuisten 3Kohtaamista. To 4 viikon välein klo 18.30 nuorten Nuotta-ilta. Pe klo 12 raamattu- ja lähetyspiiri joka toinen viikko (pariton). La klo 18 Opkon opiskelijailta. Soluasioista vastaavat Satu ja Tuomas Halmentoja 044 330 1620.
Donkkis Big Night ke 26.2. klo 18–20 Siilinjärven srk-talolla.
Sanan ja yhteyden iltat to 27.2. klo 18.30 Kaavin srk-talolla, Tuula Räsänen.
Donkkis Big Night pe 28.2. klo 18–20 Juankosken srk-talolla.
Lähetyspyhä su 2.3. klo 10 Karttulan kirkossa, saarna Markku Huttunen. Messun jälkeen lähetystilaisuus srk-kodilla, Iiris Huttunen.
Sanan ja yhteyden iltat ke 5.3. klo 18.30 Pielaveden srk-talolla, Jouko Kauhanen.
Lähetyspyhä su 9.3. klo 10 Nilsin kirkossa. Messun jälkeen lähetystilaisuus srk-kodilla, Pekka Kiiski.
Sanan ja yhteyden iltat su 9.3. klo 16 Neulamäen kirkossa. Veijo Olli "Kiusaukset", Nuorten musiikkiryhmä, tarjoilu, lastenhoito. Kyyti tarvittaessa keskustas-ta 050 344 8543.
Donkkis Big Night ke 12.3. klo 18–20 Vuorelan kirkolla.
Donkkis Big Night pe 14.3. klo 18–20 Petosen srk-talolla.
Lähetyspyhä su 16.3. klo 10 Alavan kirkossa, saarna Arto Hukari. Messun jälkeen lähetystilaisuus srk-talolla, Palmu.
Sanan ja yhteyden iltat ma 17.3. klo 18.30 Siilinjärven srk-talolla, Arto Hukari, Pekka Kiiski.

KUOPION PIPLASEURA

Bussimatka Nilsin kirkkoon 16.3. Lähtö klo 8.30 ja paluu n. klo 15. Hinta 20 €/henki. Tied. ja ilm. 0400 894 888 tai 040 536 0024 tai kirsti.tervo@gmail.com
Piipilaseuran vuosikokous on 9.4. Tarkemmat tiedot saa sihteeriltä 040 536 0024.

AHOLANSAARI

Siioninvirsi seuratt ti 2.3. klo 18.
Jumalanpalvelus su 2.3. klo 9.
Paavo Ruotsalaisen savupirttimu-seo avoinna päivittäin klo 9–15.
Hiihtolomaviikoilla: Hyrrykytti päivittäin klo 14. Kierros moottorikelkan vetämän reen kydyssä, kodalla makkarat tai lettua ja juoma.
Kuvaseikkailu Paavon saarella, lähdöt päivittäin klo 10–14. Koko perheen valokuvastutus.

Huom! Seuraava lehti ilmestyy ke 19.3.

VIIKON VALINNAT

Puijon huipulla

Makuja ja näköaloja, Puijon Tornin puoli vuosisataa. Puijon Huippu Oy. 2013. 128 s.

Nykykuopiolaisten, joka Puijon tornia katselee, ei ehkä tule tajunneeksi, miten erikoinen tapaus sen

Salaperäisen taulun jäljillä

Tatu Kokko: Heinäkuun päivä. Icasos. 2013. 255 s.

Eletään kesä 1966. Pohjoissavolainen maisema hurmaa helsinkiläisen Jarmo Vitbrandtin aivan

rakentaminen 1960-luvun Kuopiossa ja koko Suomen mittakaavassa oli. Tuo kaupunginarkkitehti Seppo Ruotsalaisen luomus ikään kuin samalla symboloi sitä mullistusta, minkä kaupunki koki puutalojen väistyttyä kivi- ja betoni-tila kohti uutta elämäntapaa.
Tämän kaiken on Kuopion entinen matkailupäällikkö Kaija Lipponen pannut ansiokkaasti kansion väliin. Linkkitornin, kuten kuopiolaisten kotikaupunkinsa maamerkkiä osuvasti kutsuvat, koska se on ollut myös tärkeä tietoliikenteen välittäjä, tarina tuo eläviksi monet kuopiolaisten tuon ajan vaikuttajat ja yritykset. Unoh-taa ei sovi myöskään heitä, jotka kirjassa muistelevat, miltä tuntui olla mukana tuossa ainutlaatuisessa rakennusprojektissa.
Toinen puoli kirjasta sisältää upein kuvin varustettuja ruokia resepteineen, onhan Puijo usein merkinnyt kävijöilleen – kuuluisimpina heistä tietenkin Persian shaahipari – niin sielun kuin ruumiinkin nautintoja. Myös herkut ovat kuin tornista näkyvä maisema: yksinkertainen mutta samalla runsas.

Tyylikkään kirjan on kustantanut Puijon huippu Oy, tornin nykyinen omistaja.

Hanna, oman aikansa harvinaisuus. Hänen tarinansa on kerrottu onnistuneesti.

Tosin asioiden ja ilmiöiden kuvailu tehdään niin runsaalla kädellä ja tunteellisesti, että lukijan omalle mielikuvitukselle, ajatuksille ja elämyksille ei aina tahdo löytäjä jalsanjaa. Pieniä epäloogi- suksiakin löytyy, henkilöt vuorotellen sinuttelevat ja teittelevät toisiaan. Ja kirjassa kuvattu Snellmanin koulu oli vielä vuonna 1966 teknillinen koulu.

koonnut TERHI LAITINEN

LEIRI HIEKKARANNALLA SEIKKAILU KAIVOSKAUPUNGISSA

Tule löytämään maanalainen aarre!
7–14-vuotiaat tytöt ja pojat
Aika: 12.–13.6.
Paikka: Kolmikanta
Hinta: 15 € (30 €)

MUSAKESÄLEIRI

Riemukkaasti yhdessä laulaen ja soittaen kesäisiä säveliä!
7–14-vuotiaat tytöt ja pojat
Aika: 18.–19.6.
Paikka: Tiiriniemi
Hinta: 15 € (30 €)

LEIRIPÄIVÄT POUKAMASSA

Tule kokemaan leirielämää päivisin!
6–9-vuotiaat tytöt ja pojat
Aika: 23.–26.6. kello 9–16
Paikka: Poukama
Hinta: 25 € (50 €)

YHDEN YÖN LEIRI POUKAMASSA

Lähde kokemaan leirielämää! Leirille otetaan ensisijaisesti ensikertalaisia!
6–8-vuotiaat tytöt ja pojat, esikoulun tai esikoulun käyneet
Aika: 26.–27.6.
Paikka: Poukama
Hinta: 10 € (20 €)

KUNNIT LIIKKEELLE

Skippaa kotisohva ja liikahtaa leirille! Liikettä luonnossa, pihapeleissä ja urheilun!
10–14-vuotiaat pojat
Aika: 2.–4.6.
Paikka: Rytty
Hinta: 25 € (50 €)

ESITTEET JAETAAN KOULUISSA VIIKOILLA 11-13

LEIRIKESÄ 2014

ILMOITTAUDU 21.4. MENNESSÄ

www.kuopionseurakunnat.fi/leirikesa2014

PIENET SUURET POJAT

Poikien kesäleiri
7–9-vuotiaat pojat
Aika: 18.–19.6.
Paikka: Hirvijärvi mökit
Hinta: 15 € (30 €)

MAAILMALLE! LEIRI KOLMIKANNASSA

"Matka maailman ympäri kolmessa päivässä!"
7–14-vuotiaat tytöt ja pojat
Aika: 15.–17.6.
Paikka: Kolmikanta
Hinta: 25 € (50 €)

YÖTTÖMÄN YÖNLEIRI

Iloista ja rentoa yhdessäoloa ja vauhdikasta menoa mm. ulkopelien merkeissä.
12–14-vuotiaat tytöt ja pojat
Aika: 18.–19.6.
Paikka: Rytty
Hinta: 15 € (30 €)

KÄTKÖILLÄÄN!

Kuka keksii parhaimman piilon ja nokkelimman vinkin aarteelleen. Oletko se sinä?
7–9-vuotiaat tytöt ja pojat
Aika: 11.–12.6.
Paikka: Kolmikanta
Hinta: 15 € (30 €)

TYTTÖJEN KESÄLEIRI ISOT

Tytöjen juttu!
10–14-vuotiaat tytöt
Aika: 2.–4.6.
Paikka: Hirvijärvi mökit
Hinta: 25 € (50 €)

LUONTO-PAINOTTEINEN VIIKONLOPPU AIKUISILLE JA LAPSILLE

Tälle leirille voi lähettää kouluikäisten lasten koko perhe tai joku läheinen aikuinen yhdessä lapsen tai lapsien kanssa.
Aika: 8.–10.8.
Paikka: Hirvijärvi
Hinta: lapset 25 € (50 €) aikuiset 45 € (90 €)

KIRKKO & KOTI

4

26.2.2014

Kuopion ja Siilinjärven seurakuntalehti. 101. vuosikerta.

Seuraava numero ilmestyy 19.3.

Julkaisija
Kuopion ev.lut. seurakunnat, PL 1064, 70101 Kuopio, p. 158 111, faksi 158 288, www.kuopionseurakunnat.fi.

Toimitusneuvosto Paavo Kaitokari, Hannu Koskelainen, Kirsi Leino, Pauli Kurkirinne, Marketta Rantama
Painos 73670 kpl

Toimitus
Suokatu 22 B, 5. krs. 70100 Kuopio

Viestintäpäällikkö, Kirkko ja Koti -lehden päätoimittaja
Minna Siikaniva
puh. 040 4848 273
minna.siikaniva@evl.fi

Tiedottaja
Ulla Remes
puh. 040 4848 234
ulla.remes@evl.fi

Tiedottaja
Merja Tapio
puh. 040 4848 236
merja.tapio@evl.fi

Verkkotoimittaja
Seija Rytönen (virkavapaalla)

Verkkotoimittaja
Tuija Hyttinen (vs.)
puh. 040 4848 514
tuija.hyttinen@evl.fi

Taitto Kotimaa Oy

Ilmoitukset:
Pirjo Teva
puh. 020 754 2284, 040 680 4057
pirjo.teva@kotimaa.fi

Tilaukset
Kuopion ulkopuolelle 20 €/vuosikerta.

Jakelu Itella Posti Oy, Suora Lähetys Oy.

Jakelupalaute:
jakelupalaute@kotimaa.fi
www.suoralahetys.fi, puh. 017 264 7800

www.kirkkojakoti.fi
www.facebook.com/kirkkojakoti

KOTIMAA

”

Sydämen asenne ratkaisee, miten meitä kuullaan ja miten meille vastataan

”Olen sitä mieltä, että ihminen oppii uutta hautaan saakka, jos haluaa. Ajatukset on hyvä pitää elämässä”, pohtii Lasse Pitkänen.

Kompassin neulassa valoa

Omaishoitajana oppii joka päivä.

Lasse Pitkänen, 88, on sanaseppo. Vastauksia kysymyksiin hän maalaillee miettien ja harkiten. Kielen värikyyden huomaa myös hänen runokirjassaan. Tekstit syntyivät jäähyväisiksi Aili-vaimolle, joka pääsi Taivaan kotiin kaksi vuotta sitten keuhkoilla.

Huumori on vienyt eteenpäin niin koulu- maailmassa kuin vaimon omaishoitajana. Lasse opetti Hatsalan koulussa teknistä työtä. Nuorten kanssa joutui välillä käyttämään helppä keppiä.

”Syytely tai jyrkkä asenne ei vie mihinkään. Huumorillisilla huomautuksilla saadaan paremmin aikaan. Porkkana ei saa olla liian kypsä, pitää joutua vähän järsimään ja oppimaan itse”, Lasse tokaisee.

Alzheimerin tautia ja loppuajana leukeemia sairastanutta vaimoa Lasse ehti hoitaa kymmenisen vuotta. Viimeisinä kahtena vuotena puoliso ei puhunut lainkaan.

”Piti ottaa selvää käden ja jalan liikkeistä, katseesta ja ilmeistä”, kertoo Lasse. ”Rapsutus ilmaisi jotain, minkä merkitystä ratkaisin kyselemällä.”

Odotetun odottamaton

”Omaishoitajan pitäisi hallita kaikki ammatit. Vaikein tehtävä on oppia psykologiksi. Kun

muisti ja puhe häviää, täytyy koettaa saada selville toisen ajatuksia, edes vähän niistä, ettei mene ihan hakoteille.”

”Täytyy olla antennit, tuntosarvet ja tutkat asennettuina. Olla tunneherkkä.”

Katsekontakti on tärkeää. Sairas näkee, että hänet huomiodaan, hänelle puhutaan ja keskitytään häneen.

”Kosketuksella on myös iso merkitys. Se on hellyyttä, ei hoitamista.”

Sairaana oikakupäivinä on hyvä ottaa omaa rauhoittumisaikaa, että jaksaa kulkea toisen rinnalla.

”Olisiko tilanne muuttunut, jos olisin tehnyt toisin? Todennäköisesti ei, mutta itsesyytökset tulivat tutuiksi. Kuulemma yleistä.”

”Joka päivä opin uutta. Menikö oppi perille, se onkin eri asia”, Lasse myhäilee.

Miten osata varautua odotetun odottamattomaan? Aina kuolema yllättää.

”Taivaallinen lehdenkääntö ei ole kuitenkaan meistä kiinni”, Lasse sanoo.

”Minulle annettiin Ailin kuoleman jälkeen, sanokaamme näin, ylhäältä rauha ja uusi tehtävä. Kirjoittaa ajatuksia paperille. Uskon, että meillä jokaisella on tehtäviä ympäröivää maailmaa silmälläpitäen.”

Ystävä ei utele

Ystävänäpäivänä Lasselle tulee mieleen erityisesti kaksi ihmistä.

”Ystävyys on hienovaraista. Ystävälle ei tarvitse sanoa, että `tämä on sitten meidän keskeistä`. Siinä on täydellinen luottamus toista kohtaan, iloissa ja suruissa.”

”Ystävä ei halua vahingoittaa toista missään tapauksissa. Hän ymmärtää toisen ajatukset. Hyväksyy, vaikka ne olisivatkin poliittisesti tai uskonnollisesti erilaisia kuin omat.”

Ystävyys on molemminpuolista. Samalla aaltopituudella olemista. Siinä ei ole rajoja, mitä ei voisi toiselle sanoa ja kertoa. Ystävä ei utele.

”Se sietää myös tuulta ja tuiskua.”

Yhdessä kuljetaan päätepisteeseen saakka.

”Tärkeää olisi vaihtaa kuulumiset edes lyhyesti. `Mitenkä ellää kittuutat`, kysymme nykyään toisiltamme”, Lasse naurahtaa. Momen ystävän ja ikätoverin hautajaisia on jo vietetty ympäri Suomea.

Elämälle antautuneena

”Meidän sukupolvemme on nähnyt suurimman teknisen myllerryksen. Ajatusmaailma, elämäntapa, käytännöt ja tekniikka on muuttunut radikaalisti.”

Lasse kaivaa taskustaan älypuhelimien. Tablettitietokoneen hän hankki syksyllä. Ajancermoilla hän haluaa pysyä loppuun saakka. Oman mielenterveytensä takia.

”Hipaisutekniikkaa pitää vielä opetella. Kärsien liikkeiden syytä, että saan tabletin vääril-

le teille. Onnistun saamaan sen jumiin ja nytkin pitäisi viedä kapistus tuutorille.”

”Olen sitä mieltä, että ihminen oppii uutta hautaan saakka, jos haluaa. Ajatukset on hyvä pitää elämässä ja antautua elämään. Ei pidä kuunnella, mihin koskee. Erilaisista kivuisista huolimatta elää. Yrittää tehdä oma osuus maailmassa.”

”Muurahaiskekoakaan ei olisi ilman yksilöitä.”

Kapea ja leveä tie

”Yhteys toiseen valtakuntaan on erittäin monimuotoista ja hienovaraista. Se on keskustelua”, Lasse Pitkänen pohtii uskoaan.

Sydämen asenne ratkaisee, miten meitä kuullaan ja miten meille vastataan.

”Olen vähän eri mieltä kapean tien kullusta. Minusta meidän elontie on leveä. Itse harhaidumme kapealle sivutielle, kun usein poikkeamme sinne, mikä houkuttelee.”

”Jos meillä on vakiokompassi, jossa päämäärä on selkeänä, ei neula ole liian herkkä hyppimään suuntaan ja toiseen.”

Lassen kompassin neula on suunnassa. Taivaallista valkovaloa kohti.

Teksti ja kuva
HANNA KARKKONEN